

Sag C-243/09

Günter Fuß

mod

Stadt Halle

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Verwaltungsgericht Halle)

»Socialpolitik — beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed — direktiv 2003/88/EF — tilrettelæggelse af arbejdstiden — brandfolk ansat i den offentlige sektor — udrykningstjeneste — artikel 6, litra b), og artikel 22, stk. 1, første afsnit, litra b) — maksimal ugentlig arbejdstid — afslag på at udføre et arbejde ud over denne arbejdstid — tvungen forflyttelse til en anden tjenestegren — direkte virkning — betydning for de nationale domstole«

Domstolens dom (Anden Afdeling) af 14. oktober 2010 I - 9852

Sammendrag af dom

1. *Socialpolitik — beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed — direktiv 2003/88 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden*
[Europa-Parlamentets og Rådets direktiv, 2003/88, art. 6, litra b)]
2. *Socialpolitik — beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed — direktiv 2003/88 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden — artikel 6, litra b) — direkte virkning*
[Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88, art. 6, litra b)]

1. Artikel 6, litra b), i direktiv 2003/88 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en arbejdsgiver i den offentlige sektor kan foretage en tvungen forflyttelse af en arbejdstager, der er beskæftiget i udrykningstjenesten som brandmand, til en anden tjeneste med den begrundelse, at han har anmodet om, at den i nævnte bestemmelse fastsatte maksimale ugentlige gennemsnitsarbejdstid overholdes i udrykningstjenesten. Det er i denne forbindelse uden betydning, at en sådan forflyttelse ikke specifikt kommer til at ligge en sådan arbejdstager til last ud over den belastning, der følger af tilsidesættelsen af nævnte artikel 6, litra b).

(jf. præmis 53-55 og domskonkl.)

2. Artikel 6, litra b), i direktiv 2003/88 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden opfylder alle de nødvendige betingelser for at have direkte virkning, eftersom bestemmelsen utvetydigt pålægger medlemsstaterne en pligt til at tilvejebringe et bestemt resultat, og eftersom der ikke er knyttet nogen betingelse til anvendelsen af den regel, som følger af forpligtelsen, som går ud på at fastsætte en grænse på 48 timer, der omfatter overarbejde, for den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid. Den omstændighed, at direktivet giver medlemsstaterne mulighed for at fravige bestemmelserne i direktivets artikel 6,

ændrer ikke, at indholdet af denne artikels litra b) er præcist og ubetinget. Medlemsstaternes mulighed for ikke at anvende artikel 6 forudsætter nemlig, at alle betingelserne ifølge samme direktivs artikel 22, stk. 1, første afsnit, overholdes, således at det er muligt at afgøre, hvilken minimumsbeskyttelse der under alle omstændigheder skal gennemføres.

En arbejdstager, der er ansat i den offentlige sektor, har således ret til direkte at gøre bestemmelserne i artikel 6, litra b), i direktiv 2003/88 gældende over for sin arbejdsgiver med henblik på, at retten til en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid, der ikke overskrider 48 timer som sikret ved denne bestemmelse, overholdes. I denne henseende har de nationale retsinstanser og forvaltningsorganer, herunder decentraliserede myndigheder, pligt til at anvende EU-retten fuldt ud og til at beskytte de rettigheder, som EU-retten tillægger private, idet de skal undlade at anvende enhver modstridende bestemmelse i national ret.

En tvungen forflyttelse med den begrundelse, at arbejdstageren har anmodet om, at den i nævnte bestemmelse fastsatte maksimale ugentlige gennemsnitsarbejdstid overholdes, udhuler indholdet af den ret, der er tillagt ved denne bestemmelse. En sådan foranstaltning ophæver bestemmelsens effektive virkning i forhold til den pågældende arbejdstager.

Det er derfor åbenbart, at denne foranstaltning hverken sikrer, at artikel 6, litra b), i direktiv 2003/88 anvendes fuldt ud, eller at de rettigheder, som denne bestemmelse tildeler arbejdstagere i den pågældende medlemsstat, beskyttes.

Desuden berøres den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse som sikret i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der ifølge artikel 6, stk. 1, første afsnit, TEU har »den samme juridiske værdi som traktaterne«, desuden væsentligt, hvis en arbejdsgiver har ret til, som reaktion på en klage eller på en

af en arbejdstager anlagt søgsmål med henblik på at sikre overholdelsen af bestemmelserne i et direktiv, der tilsigter at beskytte hans sikkerhed og sundhed, at iværksætte en gengældelsesforanstaltning. Frygten for sådanne gengældelsesforanstaltninger, som ikke ville kunne imødegås ved retslige skridt, ville nemlig kunne afholde arbejdstagere, der mener sig krænket af en af deres arbejdsgiver iværksat foranstaltning, fra at gøre deres rettigheder gældende ved domstolene, hvorved virkeliggørelsen af målsætningen med direktivet i alvorlig grad ville blive bragt i fare.

(jf. præmis 57-61, 63, 65 og 66)